

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova

În temeiul art. 17 alin. (2) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 9 decembrie 2005), cu modificările ulterioare, și art. 88 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179-181, art. 610), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Regulamentul cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova, conform anexei nr. 1;

2) componența Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române, conform anexei nr. 2;

3) modelul certificatului, eliberat persoanelor care au promovat examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova, conform anexei nr. 3;

4) modelul certificatului care atestă nivelul mediu de cunoaștere a limbii române, eliberat persoanelor care solicită drept de ședere permanentă în Republica Moldova, conform anexei nr. 4.

2. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din subordinea Ministerului Educației și Cercetării va asigura organizarea și desfășurarea examenelor de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției

Republicii Moldova și a limbii române pentru persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova conform Regulamentului, aprobat prin prezenta hotărâre.

3. Evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române de către persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și evaluarea competenței lingvistice și stabilirea nivelului de cunoaștere a limbii române de către persoanele care solicită drept de ședere permanentă în Republica Moldova se pune în sarcina Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române.

4. Se stabilește că, în cazul eliberării din funcțiile deținute a membrilor Comisiei de examinare angajați în serviciul public, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei Hotărâri de Guvern.

5. Implementarea prezentei hotărâri urmează a fi efectuată din contul și în limita mijloacelor financiare alocate anual în bugetul Ministerului Educației și Cercetării.

6. Se abrogă:

1) Hotărârea Guvernului nr. 1279/2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 141-143, art. 1327), cu modificările ulterioare;

2) Hotărârea Guvernului nr. 524/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea competenței lingvistice și stabilirea nivelului de cunoaștere a limbii de stat de către străinii care solicită drept de ședere permanentă în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 114-116, art. 590).

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Anatolie Topală

REGULAMENT
cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor
Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea
cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului
de ședere permanentă în Republica Moldova

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova (în continuare – *Regulament*) reglementează modul de organizare și desfășurare a examenelor de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române de către persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și a dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova.

2. Nivelurile de cunoaștere a limbii române de către persoanele care solicită cetățenia Republicii Moldova și a celor care solicită obținerea permisului de ședere permanentă în Republica Moldova sunt stabilite în baza Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL) și stipulează următoarele competențe lingvistice:

1) nivel bun de cunoaștere a limbii române (nivel B2) – persoana demonstrează competența lingvistică a unui utilizator independent al limbii române, ce îi permite integrarea în societate, comunicare eficientă în context social și un grad ridicat de conștientizare a funcționării limbii și obține 75 de puncte și mai mult din 100 la probele de examinare;

2) nivel satisfăcător/mediu (nivel B1) de cunoaștere a limbii române – persoana demonstrează cunoștințe și abilități suficiente de comunicare, scriere, înțelegere a limbii române și obține 50 de puncte și nu mai mult de 75 de puncte din 100 la probele de examinare;

3) nivel nesatisfăcător de cunoaștere a limbii române – persoana nu demonstrează cunoștințe și abilități elementare de comunicare, scriere, înțelegere a limbii române (nivel A1, A2) și obține mai puțin de 50 de puncte din 100 la probele de examinare.

Candidații care au obținut 75 de puncte și mai mult din 100 la examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova sunt eliberați de la susținerea examenului de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova.

II. ORGANIZAREA EXAMENELOR

3. Persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova susțin două examene: unul pentru stabilirea gradului de cunoaștere de către candidați a prevederilor Constituției Republicii Moldova și al doilea – pentru evaluarea gradului de cunoaștere a limbii române.

4. Persoanele care solicită obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova susțin examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române.

5. Examenele de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române sunt organizate de Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din subordinea Ministerului Educației și Cercetării.

6. Examenele sunt susținute în aceeași zi în fața Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române (în continuare – *Comisia de examinare*), constituită din șapte membri, inclusiv președintele și secretarul ei.

7. În componența Comisiei de examinare sunt incluși: un reprezentant al Ministerului Educației și Cercetării, un reprezentant al Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare, un reprezentant al Ministerului Justiției, doi profesori universitari doctori în drept și doi profesori universitari - doctori în filologie.

8. Președinte al Comisiei de examinare este Secretarul de stat al Ministerului Educației și Cercetării.

9. Secretar al Comisiei de examinare este angajatul Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare.

10. Componența nominală a Comisiei de examinare este propusă de Ministerul Educației și Cercetării și se aprobă prin Hotărâre de Guvern pe un termen de 5 ani.

11. Comisia de examinare se convoacă, de regulă, o dată pe lună, conform orarului aprobat prin ordinul Ministrului Educației și Cercetării.

12. Persoanele care solicită dreptul de a dobândi cetățenia Republicii Moldova sau de a obține permisul de ședere permanentă în Republica Moldova depun la Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare un dosar de participare

la examenele de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române, care conține următoarele acte:

- 1) Cererea de înscriere la examene;
- 2) Copia actului național de identitate;
- 3) Copia permisului de ședere provizorie/permanentă în Republica Moldova/ buletinului de identitate pentru refugiați;
- 4) După caz, copia certificatului de absolvire a cursurilor de studiere a limbii române, eliberat de o instituție a cărui program a fost avizat de Ministerul Educației și Cercetării;
- 5) După caz, copia actului de studii (diploma cu anexa pentru străinii care au studiat în instituții de învățământ cu predare în limba română).

13. Persoanele care au depus cererea de înscriere la examene sunt consemnate într-un registru și anunțate despre data și locul desfășurării examenelor cu cel puțin o zi înainte de desfășurarea nemijlocită a acestora. Cererea de participare la examen se depune cel târziu cu 3 (trei) zile înaintea desfășurării examenelor.

14. Accesul la examene este permis în baza actului de identitate al candidatului.

15. Candidații nu au dreptul să dețină materiale interzise: manuale, dicționare, tabele, notițe, telefoane mobile, alte surse de transmitere/recepționare a mesajelor sau alte surse de informare, indiferent dacă acestea sunt sau nu folosite. Aceste prevederi vor fi făcute publice de către membrii Comisiei de examinare până la repartizarea testelor de examen.

16. Candidații care nu au respectat prevederile de la pct.15 sunt eliminați de la examen și sunt declarați „eliminați din examen”, iar testele acestora sunt anulate cu mențiunea „test anulat pentru fraudă”.

17. Din momentul repartizării testelor, candidații nu au voie să părăsească sala de examen până nu predau testul membrilor Comisiei de examinare.

18. La expirarea timpului acordat pentru examen, membrii Comisiei de examinare solicită predarea testelor.

III. DESFĂȘURAREA EXAMENELOR

19. Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova este susținut în scris, în limba română, în baza unui test-grilă elaborat de către un grup de lucru, constituit din două persoane, specialiști în domeniu, membri ai Comisiei de examinare. Testul este aprobat în

cadrul ședinței Comisiei de examinare și decizia se consemnează în proces-verbal. Durata examenului este de 60 de minute.

20. Testul-grilă la examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova conține 20 de itemi ca elemente ale testului care se referă la un obiectiv bine definit. Fiecare item are formulate cel puțin trei variante de răspuns, dintre care numai unul este corect. Candidatul va răspunde la itemi prin bifarea răspunsului corect. Bifarea trebuie să fie clară, în dreptul răspunsului corect, pentru a nu putea trezi dubii referitor la opțiunea aleasă.

21. Criteriile de evaluare pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova sunt elaborate de specialiști în domeniu, membri ai Comisiei de examinare și sunt aprobate în cadrul ședinței Comisiei de examinare. Decizia este consemnată în proces-verbal.

22. Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române se organizează pentru două categorii de candidați – persoane care solicită dreptul de ședere permanentă și persoane care solicită cetățenia Republicii Moldova.

23. Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei și examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova este susținut în baza unui test mixt, care conține cinci domenii: (I) înțelegerea după auz, (II) înțelegerea unui text scris, (III) elemente de gramatică și vocabular, (IV) producere creativă de text, (V) exprimarea orală. Punctajul total pentru cele cinci domenii este de 100 de puncte.

24. Structura și conținutul testelor pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova sunt corelate cu stipulările Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi.

25. Testul pentru examenul la limba română este elaborat de către un grup de lucru, constituit din două persoane, specialiști în domeniu, membri ai Comisiei de examinare. Testul este aprobat în cadrul ședinței Comisiei de examinare și decizia se consemnează în proces-verbal. Durata rezolvării testului pentru examenul la limba română este de 90 de minute. Proba orală pentru un candidat va dura până la 20 de minute.

26. Criteriile de evaluare pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și

examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova sunt elaborate de specialiști în domeniu, membrii ai Comisiei de examinare și sunt aprobate în cadrul ședinței Comisiei de examinare. Decizia este consemnată în proces-verbal.

27. Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova se consideră promovat, dacă persoana examinată a acumulat cel puțin 75 de puncte din 100.

28. Examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova se consideră promovat, dacă persoana examinată a acumulat cel puțin 50 de puncte din 100.

29. Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române se consideră promovat, dacă persoana examinată a obținut calificativul „admis”.

30. Ședințele Comisiei de examinare sunt consemnate într-un proces-verbal, întocmit de secretarul acesteia. Procesul-verbal conține deciziile Comisiei privind promovarea sau nepromovarea examenelor și este semnat de președintele și secretarul Comisiei.

31. Copia procesului-verbal al Comisiei de examinare privind promovarea sau nepromovarea examenului de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova se transmite, în termen de 5 zile lucrătoare, autorității competente pentru străini subordonată Ministerului Afacerilor Interne.

32. În baza deciziei Comisiei de examinare, Ministerul Educației și Cercetării emite un ordin privind rezultatele examenelor de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române de către persoanele care solicită obținerea dreptului de ședere permanentă și dobândirea cetățeniei Republicii Moldova.

33. Persoanele, care nu au promovat unul sau ambele examene, pot repeta examenul/examenele peste cel puțin trei luni din data desfășurării examenului precedent.

34. În timp de cel mult 10 zile lucrătoare din data susținerii examenelor, persoanei, care a promovat examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea

cetățeniei Republicii Moldova sau examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova, i se eliberează un certificat.

35. Procesele-verbale ale ședințelor Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române se păstrează la Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare.

IV. REMUNERAREA MEMBRILOR COMISIEI DE EXAMINARE

36. Secretariatul Comisiei de examinare este asigurat de către Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din subordinea Ministerului Educației și Cercetării, în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop.

37. Președintele, Secretarul și reprezentantul Ministerului Justiției, membrul Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române nu sunt remunerați.

38. Pentru elaborarea materialelor de examen, prin ordinul directorului Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare, se aprobă două grupuri de lucru a câte două persoane, specialiști în domeniu, membri ai Comisiei de examinare (Anexa nr.2 la prezenta Hotărâre de Guvern), pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române. Directorul Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare încheie cu fiecare persoană din grupurile de lucru un contract de prestare a serviciilor, prin care se determină obligațiunile părților.

39. Remunerarea fiecărui membru al grupului de lucru pentru elaborarea materialelor de examen se stabilește conform normativelor de timp și de cheltuieli după cum urmează:

- 1) pentru o lună este achitată suma de 1500 de lei, timp de 4 luni, pentru fiecare membru al grupului de lucru pentru elaborarea materialelor de examen;
- 2) fiecare membru al grupului de lucru elaborează câte 5 teste.

40. Remunerarea membrilor Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române, specialiștilor la disciplinele de examen, pentru verificarea testelor scrise și examinarea probei orale se efectuează conform Normelor de calcul al salariului pe oră (unitate de timp) pentru personalul antrenat în activitatea didactică în toate ramurile economiei naționale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018.

41. Pentru verificarea testelor scrise se acordă o oră astronomică pentru 3 teste.

42. Pentru examinarea orală se acordă 20 de minute per candidat.

COMPONENȚA**Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere
a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române**

- Cazacu-Țigaie Adriana – Secretar de stat, Ministerul Educației și Cercetării, președinte al Comisiei
- Dimitrova Nadejda – șef Direcție organizarea examenelor și gestionarea sistemelor informatice, Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, Ministerul Educației și Cercetării, Secretar al Comisiei
- Ivasiuc Tatiana – consultant principal, Direcția avizare acte normative, Ministerul Justiției
- Guceac Ion – doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova
- Arseni Alexandru – doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova
- Gherasim Alexandra – doctor în filologie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova
- Varzari Elena – doctor în filologie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova

Modelul certificatului, eliberat persoanelor care au promovat examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova

**Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
CERTIFICAT**

Nr. de înregistrare: _____ din _____

Domnul/Doamna Nume, Prenume, născut/ă în (țara de origine), la (data, luna, anul), a promovat la data de (data, luna, anul) examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova, obținând calificativul **admis**.

Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române a fost susținut pe data de (data, luna, anul), acumulând un punctaj total (numărul de puncte), certificând astfel, nivelul bun de cunoaștere a limbii române.

Prezentul certificat este eliberat în vederea obținerii cetățeniei Republicii Moldova.

Data eliberării: „ _____ ” _____ 20____

Președintele Comisiei de examinare

Nume, Prenume

**Modelul certificatului care atestă nivelul mediu de cunoaștere a limbii
române, eliberat străinilor care solicită drept de ședere permanentă
în Republica Moldova**

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

CERTIFICAT

Nr. de înregistrare: _____ din _____

Domnul/Doamna Nume, Prenume, născut(ă) în (țara de origine), la (data, luna, anul), a promovat la data de (data, luna, anul) examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române, acumulând un punctaj total (numărul de puncte), certificând astfel, nivelul mediu/bun de cunoaștere a limbii române.

Prezentul certificat este eliberat în vederea prezentării la solicitarea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova.

Data eliberării: „ _____ ” _____ 20 ____

Președintele Comisiei de examinare

Nume, Prenume

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Regulamentul cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova este elaborat în temeiul art. 17 alin. (1) și art. 18 alin. (1) al Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 și art. 88 alin. (1) lit. e) al Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010.

Potrivit actelor normative menționate, examenul de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române se organizează pentru solicitanții străini și apatrizi care solicită dobândirea cetățeniei și obținerea permisului de ședere permanentă în Republica Moldova. Persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova susțin două examene: unul pentru stabilirea gradului de cunoaștere de către solicitanți a prevederilor Constituției Republicii Moldova și al doilea - pentru evaluarea gradului de cunoaștere a limbii oficiale a statului.

Examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române se va organiza pentru două categorii de solicitanți – **persoane care solicită permis de ședere permanentă și persoane care solicită cetățenia Republicii Moldova.**

Pentru primii se va organiza examen pentru evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii române în baza unui test cuantificat cu 100 de puncte, pentru obținerea calificativului „admis” fiind necesare nu mai puțin de 50 de puncte. Unii solicitanți, cetățeni din regiunile Cernăuți, Odessa (Ucraina) sau cetățeni ai României, solicitanți care au absolvit cursuri de însușire a limbii române etc. , de regulă, obțin la testul respectiv un scor cuprins între 90 și 100 de puncte.

E de menționat faptul că testul de la examenul de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea **permisului de ședere permanentă** va conține itemi care satisfac atât **descriptorii specifici** nivelului mediu de cunoaștere a limbii române, stipulați în actualul Regulament privind evaluarea competenței lingvistice și stabilirea nivelului de cunoaștere a limbii de stat de către străinii care solicită drept de ședere permanentă în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 524 din 11 iulie 2011 (Capitolul III), cât și **descriptorii specifici** nivelului de cunoaștere a limbii de stat, stipulat în art. 18 alin. (1) al Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 ce vizează persoanele care solicită **dobândirea cetățeniei Republicii Moldova.** Acest fapt permite cumularea itemilor într-un singur model de test și organizarea examenului comun pentru ambele categorii de solicitanți, diferit fiind doar baremul de promovare (nu mai puțin de 50 de puncte pentru permis de ședere permanentă și nu mai puțin de 75 de puncte pentru obținerea cetățeniei). Astfel, se optimizează procedura de evaluare și se evită situația jenantă pentru cei care au obținut un punctaj maxim la prima evaluare, de a susține a doua oară examenul la limba română.

Conform prevederilor legislației actuale, persoanele respective pot obține cetățenia Republicii Moldova doar după ce au primit permis de ședere permanentă. În consecință, solicitanții susțin proba de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii române de două ori.

Scopul proiectului este de a îmbunătăți procedurile actuale de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova.

Totodată, proiectul urmărește precizarea și concordarea normelor juridice în limita cadrului juridic național, iar conținutul acestuia va fi relevant mai jos.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În comparație cu regulamentele în vigoare, în acest proiect al Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova a fost:

- *unificate două Regulamente într-un Regulament care reglementează modul de organizare și desfășurare a examenelor de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române de către persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și a dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova;*

- *reorganizată structura, fiind evidențiat fiecare proces pe capitole separate;*

- *revizuită componența Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române.*

Conform modificărilor, Comisia de examinare va fi constituită nu din 8 persoane, dar din 7 membri. Potrivit proiectului, în componența Comisiei de examinare se propune includerea a doi reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării/Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare, un reprezentant al Ministerului Justiției, a doi profesori universitari specialiști în drept și a doi profesori universitari - specialiști în filologie. Președinte al Comisiei de examinare este secretarul general sau un secretar de stat al Ministerului Educației și Cercetării. Secretar al Comisiei de examinare este angajatul Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare.

- *modificarea termenului de activitate a Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române de la 4 ani - la 5 ani;*

- *organizarea examenului pentru evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii române în baza aceluiași test pentru persoanele care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea permisului de ședere permanentă în Republica Moldova;*

- *structura și conținutul testelor pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și examenul de evaluare a competenței lingvistice și de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova vor fi corelate cu stipulările Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi.*

Totodată, se propune ca prezentul proiect să intre în vigoare la data publicării, având în vedere orarul stabilit a examenelor, numărul mare de cereri depuse și din motivul expirării mandatului Comisiei de examinare anterioare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Anterior, Hotărârea de Guvern în vigoare, de asemenea, prevedea remunerarea membrilor Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare planifică anual resursele financiare necesare pentru remunerarea membrilor Comisiei de examinare. Astfel că, prezentul proiect nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

Președintele, Secretarul și membrul (reprezentantul Ministerului Justiției) Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române nu sunt remunerați.

Concretizăm că, remunerarea membrilor Comisiei de examinare, cu excepția președintelui, secretarului și membrului (reprezentantul Ministerului Justiției), pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române se efectuează conform salariilor pe unitate de timp prevăzute în Normele de calcul al salariului pe oră (unitate

de timp) pentru personalul antrenat în activitatea didactică în toate ramurile economiei naționale, Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Anual sunt necesare resurse financiare în mărime de 60 000 lei pentru salarizarea membrilor Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române.

Pentru elaborarea materialelor de examen conform proiectului Hotărârii de Guvern propus se aprobă două grupuri de lucru constituite din a câte două persoane, specialiști în domeniu, membrii ai Comisiei de examinare, pentru examenul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române. Pe parcursul unui an calendaristic se organizează 10 examene.

Remunerarea fiecărui membru al grupului de lucru pentru elaborarea materialelor de examen se va efectua în mărime de 1500 lei în timp de 4 luni. Suma totală necesară fiind de 24000 lei. Normativele de timp și de cheltuieli pentru remunerarea fiecărui membru al grupurilor de lucru pentru elaborarea materialelor de examen sunt similare cu normativele de timp și cheltuieli prevăzute în Hotărârea de Guvern nr.391/2014 *cu privire la acțiunile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a nivelurilor de învățământ*, care prevăd expres normele pentru elaborarea subiectelor de examen pentru un grup de lucru. Totodată, menționăm că în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr.391/2014 grupul de lucru este constituit din trei persoane. În prezentul proiect de Hotărâre de Guvern grupul de lucru este constituit din două persoane.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect al hotărârii de guvern se încorporează în cadrul normativ actual și nu impune alte modificări.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost avizat de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Interne. Toate sugestiile și obiecțiile au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării www.mec.gov.md, compartimentul Transparență, directoriul Transparență decizională, secțiunea Modul de participare și pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare www.ance.gov.md, compartimentul Transparență, directoriul Transparență decizională.

Proiectul a fost reavizat de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Interne. Observații și obiecții suplimentare nu au fost.

8. Consultările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție. Toate sugestiile și obiecțiile au fost acceptate de către autorul proiectului și sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

9. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost expertizat de către Ministerul Justiției. Toate sugestiile și obiecțiile au fost acceptate. Proiectul a fost reavizat de către Ministerul Justiției. Observații și obiecții suplimentare nu au fost.

11. Constatările altor expertize

Nu sunt necesare.

Ministru

Anatolie TOPALĂ